[illegible] 1939 — 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit [illegible] verschijnt elke Woensdag en Zaterdag [illegible] | Redactie: [illegible] Tel. 292 — Administratie: [illegible] Tel. 350 — Uitgever: [illegible] A. Evertsz — Drukkerij [illegible] | Voor het Buitenland ƒ 10.— per jaar. Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Frater PETRUS INNOCENTIUS VERRIET

van de Orde der Predikheeren,
door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,
Titulair Bisschop van Eleutherna en
Apostolisch Vicaris van Curaçao,
aan de Geestelijkheid en Geloovigen van zijn Vicariaat
Zaligheid in den Heer.

Mijn beminde Broeders en Zusters in Jezus Christus. Ieder mensch — wij ondervinden het allen, — maakt, als hij staat bij den ingang van het volle persoonlijke en burgerlijke leven, een crisis door, die gewoonlijk over geheel zijn leven beslist: hij staat voor de keus tusschen twee machten, — de macht van het goed en de macht van het kwaad. Of zooals Onze Goddelijke Zaligmaker ons in het Evangelie leert: tusschen „den breeden weg, die ten verderve en den smallen, die ten leven leidt". (Math. VII. 13e 14). Hoevelen zijn er helaas, die den breeden weg verkiezen, — den weg van vreugde en zingenot, en later tot hun schade en schande moeten erkennen, dat zij gedwaald hebben. Bij den ingang van het leven staan twee banieren geplant, die ons beide uitnoodigen om onder haar te leven en te strijden. De banier van Christus, waarin geschreven staat: „Wilt gij Mij volgen, verloochen dan u zelven, neem dagelijks uw kruis op." (Mc. VIII. 34) Anders kunt gij [illegible] zijn." (Luc. IX. [illegible] de wereld, waarin geschreven staat: „Laat ons eten en drinken, want morgen zullen wij sterven". (Is. XXII. 13) „Laten wij ons met rozen omkransen, voordat zij verwelken." (Sap. II. 8.)

Tusschen deze twee hebben wij te kiezen, wij ieder voor ons. Een middenweg bestaat er niet. Wij kennen allen het woord van Christus: „Wie niet voor Mij is, is tegen Mij." (Mt. XII. 30.)

Wat geldt voor ieder mensch in het bijzonder, geldt ook voor een volk in zijn geheel. Voor ieder mensch breekt de tijd aan, om openlijk te toonen, wat hij is en wat hij kan en wat hij waard is: — de tijd om openlijk zijn houding te bepalen tegenover de groote vraagstukken van het leven. Dit is voor het meerendeel der menschen het beslissend oogenblik van zijn leven.

Zoo gaat het ook met een volk. Ook in het leven van een volk breekt een tijd aan, dat het zich zijn geestelijke waarde meer en dieper bewust moet worden, — dat het moet begrijpen beter dan ooit, waarin zijn eigenlijke grootheid en waarde bestaat; — dat het dit diepe bewustzijn van zijn geestelijke waarde in zijn leven moet uitdragen, en onder den zegen van God en met zijn hulp tot volle ontplooiing moet brengen.

Zulk een tijd is voor ons dierbaar volk aangebroken. Ons volk maakt een tijd van ontwikkeling door op velerlei gebied, zoowel op politiek en sociaal als godsdienstig en zedelijk. Reeds in onzen Vastenbrief van verleden jaar hebben wij U dringend verzocht, om den tijd van welvaart, die Curaçao thans doormaakt, te aanvaarden en te beschouwen als een weldaad van den Goeden God, en tevens te benutten om geheel uw leven, — zoowel uw huiselijk en maatschappelijk, als uw godsdienstig en zedelijk leven op een hooger plan te brengen.

Het is de droevige ondervinding van elken dag, dat, helaas maar al te dikwijls, naar mate de stoffelijke welvaart stijgt, het godsdienstig en zedelijk peil van een bevolking daalt, — vooral en temeer, wanneer men, zooals ons volk van Curaçao, betrekkelijk weinig perioden van welvaart heeft gekend. Al is het waar, dat voor een godsdienstig en zedelijk leven, een zekere welvaart een noodzakelijke vereischte is, niet minder waar is het, dat ongekende stoffelijke welvaart en vooruitgang helaas, maar al te dikwijls met achteruitgang in het godsdienstig leven gepaard gaan.

Beminde Geloovigen, ons volk staat thans voor de keuze tusschen de twee machten, die het leven van den mensch beheerschen: — de macht van het goed en de macht van het kwaad, — tusschen de twee wegen, waarlangs zich het leven van ieder mensch beweegt: — de weg naar God en de weg van God af.

Daarom willen wij bij het begin van den H. Vastentijd enkele ernstige vermaningen tot U richten. Gij weet het, dat in dezen heiligen tijd Gods grenzenlooze liefde sterker tot ons spreekt. Gij weet het, dat onze Moeder de Heilige Kerk ons voorbereidt op het groote Goddemenschelijk Offer, dat Gods Zoon op den Goeden Vrijdag gebracht heeft, toen Hij voor ons en om ons op het Kruishout hing dood te bloeden. En dat, om ons in onze onverdiende, boven alles waardevolle [illegible] herstellen.

En wij hebben voldoende vertrouwen in U allen, dat gij deze ernstige vermaningen ter harte zult nemen. Gij weet het, dat zij voortkomen uit het hart van iemand, die steeds met U meeleeft, — die niets anders verlangt dan U gelukkig te zien, en die de volle verantwoordelijkheid draagt voor uw geestelijk geluk en uwen geestelijken vooruitgang.

Beminde Broeders en Zusters in Jezus Christus, — op de eerste plaats vragen wij uwe bijzondere aandacht voor de viering van den Zondag, — den dag des Heeren bij uitnemendheid.

Dezer dagen kwamen wij voorbij de bioscoop, juist op het oogenblik, dat de voorstelling was afgeloopen. In grooten [illegible] het volk naar buiten — [illegible] mannen. Toen maakte een van ons de opmerking: Het is hier net het omgekeerde als in de kerk. Daar ziet men veel meer vrouwen en meisjes dan mannen.

Er ligt in deze opmerking een treurige waarheid.

De eerbied voor den Zondag, — wij constateeren het met droefheid, — is bij een groot gedeelte van ons volk, vooral bij de mannen en jongelingen, kwijt. Men beschouwt het als de meest gewone zaak der wereld, dat men 's Zondags niet naar de Mis gaat. Laten er enkelen zijn, die bij de huidige ontwikkeling der industrie, verhinderd zijn. Bij verreweg de meesten is dat niet het geval. Men gaat eenvoudig niet, omdat men geen zin heeft.

Niemand Uwer zal het dulden, dat men hem een dief noemt. Hij heeft gelijk. Een goede naam, — de naam van een eerlijk man te zijn, is meer waard dan wat ter wereld. Maar hoe is het dan mogelijk, dat men zonder blikken of blozen bekent 's Zondags niet naar de H. Mis geweest te zijn, — alsof men God maar straffeloos kan ontnemen wat Hem toekomt, en alsof het gebod van Christus: „Geef aan God wat Godes is" (Mat. XXII. 21) minder zwaar is dan aan den evennaaste te geven wat hem toekomt.

Ieder Uwer zal zich beleedigd gevoelen, als men hem zegt, dat hij niet katholiek is. Met verontwaardiging zal hij die beschuldiging van de hand wijzen. Maar hoe is het dan mogelijk, dat men een van zijn voornaamste godsdienstplichten, — zoo maar zonder eenige reden en enkel en alleen, omdat men geen zin heeft, verwaarloost? Ik vraag U: Hoe kan iemand zich katholiek noemen, als hij niet leeft als katholiek, en de verplichting van Zondagsheiliging, die zoo diep in het leven van den mensch ingrijpt, en waarvan voor een groot deel ons godsdienstig leven afhangt, maar beschouwt als een zaak, goed voor vrouwen en kinderen, doch waarvan een man zich niets behoeft aan te trekken?

Deze onverschilligheid in het vervullen van een van de voornaamste godsdienstplichten wijst op een geestelijk verval, waarmede maar al te dikwijls een zedelijk verval gepaard gaat. Men begrijpt niet de waarde van de Zondagsheiliging, en de zwaarte van de verplichting, door God ons opgelegd. Men begrijpt niet de oneindige waarde van de H. Mis, waaronder de God van hemel en aarde, — de Zoon van God zelf, Die eenmaal ter liefde van ons Zich op het kruis geslachtofferd heeft, dit Offer vernieuwt, onder ons komt nederdalen, om aan ons, arme stervelingen, zijn genaden en zegeningen mede te deelen. Men begrijpt niet, dat een Zondag zonder H. Mis, eigenlijk als een verloren Zondag moet beschouwd worden, — een Zondag zonder eenige waarde. Men begrijpt niet, dat als men 's Zondags zijn zoo duren plicht tegenover den Goeden God verwaarloost, men daardoor Gods genaden en zegeningen verspeelt, en moeilijk kan verwachten, dat God ons bij al onze werken en ondernemingen zegenen zal. Men begrijpt [illegible] Zondag [illegible] dag [illegible] geweest [illegible] ven, [illegible] [illegible] jesteit, de kracht en sterkte moet komen zoeken voor de velerlei moeilijkheden van het leven.

Dit [illegible] tijd, helaas, bij [illegible] volk kwijt. [illegible] te moeten [illegible] verschillende parochies [illegible] de helft van de parochianen, [illegible] en jongelingen zelfs meer, [illegible] Zondag [illegible] H. Mis verzuimt! En dat waarom? [illegible] kel en alleen uit een verregaande onverschilligheid. Mogen wij dan zwijgen [illegible] zouden het voor God en ons geweten niet kunnen verantwoorden.

Bij verschillende gelegenheden openbaart zich de godsdienstzin van ons volk op een wijze, die ons met groote [illegible] doening vervult. Maar wanneer wij dan het groot getal dergenen zien, die het [illegible] Zondagsheiliging zoo nauw niet nemen [illegible] wij met St. Paulus zeggen: „In hoc non laudo" [illegible] kunnen wij U niet prijzen!"

Men gaat nog verder. In particuliere gesprekken, in de pers en in vergaderingen spreekt men van Zondagsrust. En wij verheugen er ons ten zeerste op en kunnen niet anders dan het toejuichen dat ons Bestuur aan dit rechtmatig verlangen tegemoet komt en door een verordening tot sluiting van winkels en kantoren op Zondag, de Zondagsrust wil waarborgen. — Maar hoevelen zijn er niet die 's Zondags zonder eenige noodzaak werken, en daardoor den dag des Heeren ontheiligen. Wij allen zijn er diep van overtuigd, dat wij zonder God tot niets in staat zijn, en dat aan Gods zegen alles gelegen is. Maar denkt gij dat [illegible] die op Zondag, in strijd met Gods wet, verricht wordt?

Beminde Geloovigen. Men gaat nog een stap verder. Niet alleen wordt de Zondag ontheiligd, doordat men aan God de eer weigert die Hem toekomt, en die wij als zijn schepselen en veel meer nog als zijn kinderen verplicht zijn Hem te geven.

Niet alleen wordt het zoo strenge gebod van God: „Gij zult den dag des Heeren heiligen" overtreden doordat men zich niet ontziet om op Zondag te werken, niet zelden tot groote ergernis van al degenen, voor wie de Zondag inderdaad is een dag van rust en zelfheiliging, wat hij volgens Gods wet en verlangen zijn moet. Maar ook, hoe dikwijls wordt hij niet ontheiligd en misbruikt doordat men zich overgeeft aan allerlei wereldsche vermaken, — drinkpartij [illegible] bals en feesten, die onmogelijk met den eerbied voor den dag des Heeren overeen te brengen zijn. Eertijds werd de dag des Heeren [illegible] in gezellig samenzijn [illegible] kring. Heden [illegible] beschouwt [illegible] [illegible] van een dag van zegening veranderd in een dag van zonde.

[illegible] Christus [illegible] eigenlijk misbruik maakt [illegible] stoffelijke welvaart [illegible] ons gezegend heeft, en die wij met groote dankbaarheid moeten aanvaarden, dan bestaat er groot gevaar, dat deze zegen voor velen zal veranderen in een vloek. „God laat niet met Zich spotten".

De straf van de ontheiliging van den Zondag waaraan zoovelen zich schuldig maken, zal niet uitblijven. De geschiedenis [illegible] leert ons, dat het godsdienstig en zedelijk verval van een volk, eertijds gelukkig en door God gezegend, zeer dikwijls begonnen is met de ontheiliging van den dag des Heeren.

Daarom bidden wij U dringend: begrijpt toch uw waarde en waardigheid van katholiek. Weest katholiek in merg en been, en laat U door den geest van onze schilligheid niet meeslepen om uw heiligste plichten te verwaarloozen.

Bij herhaling heeft Zijne Heiligheid de Paus de katholieken van de geheele wereld opgeroepen, om deel te nemen aan de Katholieke Actie, d.w.z. om als degelijke katholieken het werk der Priesters te steunen door woord en voorbeeld, en zoo tezamen met de Priesters te arbeiden aan de uitbreiding van het Godsrijk op aarde. Ieder katholiek heeft den plicht, krachtens het H. Doopsel en het H. Vormsel een Apostel te zijn van zijn H. Geloof [illegible] van dat Geloof, dat God in Zijn oneindige barmhartigheid ons geschonken heeft, zonder eenige verdienste van onzen kant.

Welnu, beminde Broeders en Zusters in Christus, ter liefde van God en van uw H. Geloof en van de zielen, vragen wij U, die uw Heilig Geloof nog steeds beschouwt als den kostbaarsten schat van uw leven: helpt ons en uwe Priesters, om bij ons dierbaar volk het besef van de waarde van ons H. Geloof dieper te doen doordringen, en het zoo doende te brengen tot een trouwer volbrengen van zijn katholieke plichten.

Gij, Ouders, weest Apostelen van uw H. Geloof tegenover uw kinderen, en leert hen, door uw woord en voorbeeld, steeds trouw hun katholieke plichten waar te nemen, — niet alleen, wanneer zij nog klein zijn, maar met veel meer reden, als zij groot geworden zijn, en meer op eigen krachten zijn aangewezen. Gij weet het bij ondervinding, dat juist in die jaren de gevaren het grootst zijn, en dat uw kinderen juist in die jaren het meest uw steun noodig hebben, om goed te blijven.

Gij allen, weest Apostelen in den kring van uw vrienden. De ondervinding leert, dat meermalen het woord en de waarschuwing van een goeden vriend meer uitwerkt en meer invloed heeft dan het woord van een Priester.

Helpt elkander, zooveel het in uw vermogen is, om op den goeden weg te blijven, — op den weg van trouwe vervulling van uw katholieke plichten. [illegible]

En dan, beminde Broeders en Zusters in Christus, gij weet hoe somber de tijden zijn en hoe groot de gevaren, die de wereld bedreigen. God alleen weet wat ons te wachten staat. Het is niet zonder reden, dat Zijne Heiligheid de Paus voortdurend aandringt op gebed. Want als alle menschelijke middelen falen, is het alleen de Goede God, Die uitkomst kan geven. Daarom verzoek ik U dringend: Bidt toch veel, vooral in dezen H. Vastentijd, en laat ook uw kinderen bidden elken dag, dat het God in Zijne oneindige barmhartigheid behagen moge, om de wereld van een nieuwen oorlog te bewaren, die ongekende rampen over de menschheid brengen zal.

Bidt veel en vurig voor de zielerust van Zijne Heiligheid, ons aller Vader, Paus Pius XI, Wiens Vaderhart zoo zwaar gewond was door de rampen, die de wereld teisteren, en door de vervolgingen, waaraan de Kerk in zooveel landen is blootgesteld. Niet lang geleden heeft Zijne Heiligheid Zijn leven aan den Goeden God aangeboden voor de redding der wereld uit den tegenwoordigen nood. God heeft het offer van Onzen H. Vader aangenomen. Moge het strekken tot heil en vrede voor de geheele wereld.

Bidt ook vurig, dat Gods Geest de Kardinalen van de H. Roomsche Kerk verlichten moge, opdat spoedig onze droefheid in vreugde moge veranderen, en de Goede God aan Zijn Kerk een waardigen Opvolger moge geven van Z. H. Pius XI. z.g.

Bidt ook veel voor onze geëerbiedigde Koningin, wier taak in deze moeilijke tijden wel buitengewoon zwaar is, vooral nu Nederland zoo lijdt onder den geesel der werkloosheid en onze nationale onafhankelijkheid door de internationale verwikkelingen steeds meer in gevaar komt. Door de radio hebt gij onlangs uit Haar Koninklijken mond het woord gehoord: Le Christ avant tout, — Christus voor alles. Op Christus heeft Hare Majesteit al Haar vertrouwen gesteld om leniging te brengen in den lichamelijken en geestelijken nood, waarin helaas, zoovelen dreigen ten onder te gaan. Laten ook wij al ons vertrouwen stellen op Christus den Koning van vrede, Die alleen aan de wereld den zoo vurig verlangden vrede kan terugschenken.

Bidt voor onze Geliefde Prinses en Haar Koninklijk Gezin.

Bidt voor uw Geestelijke en Wereldlijke Overheden, opdat de Goede God hun arbeid in het heil van Curaçao zegenen moge.

En zal dit ons Herderlijk Schrijven in alle kerken en openbare kapellen van ons Vicariaat worden voorgelezen [illegible] Zondag van Quinquagesima.

Gegeven te Curaçao, 12 Februari 1939.

Fr. Petrus Innocentius Verriet
Apostolisch Vicaris van Curaçao.

VASTEN- en ONTHOUDINGSWET voor het APOSTOLISCH VICARIAAT van CURAÇAO.

Volgens de verschillende bepalingen van den H. Stoel, het Wetboek van Kerkelijk Recht en de Bijzondere Volmachten ons verleend bij audiëntie van den 11den Juni 1935, is voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao de Vasten- en Onthoudingswet als volgt:

1. Zij die krachtens hun leeftijd tot vasten gehouden zijn, namelijk allen, die hun 21ste jaar volëindigd hebben en hun 59ste jaar nog niet zijn ingegaan, [illegible] zij die tot onthouding verplicht zijn, namelijk al degenen, die hun 7de jaar voleindigd hebben, worden daartoe slechts verplicht op alle Vrijdagen van de Vasten, op Paaschzaterdag tot 's middags 12 uur en op de Vigilie van Kerstmis.
2. Op al deze dagen is het verboden vleesch te eten en meer dan één vollen maaltijd te gebruiken.
3. Op alle dagen, dat men vleesch mag eten, mag men dit meermalen daags doen.
4. De onthoudingswet verbiedt alleen het gebruik van vleesch en vleeschsaus. Ook op den Goeden Vrijdag.
5. Vleesch en visch bij denzelfden maaltijd te gebruiken is niet meer verboden.
6. Krachtens Apostolische Volmacht zijn in de Vasten- en Onthoudingswet gedispenseerd, behalve op Goeden Vrijdag:
   a. Militairen, die gebruik maken van de militaire keuken, en het politie-pers[oneel] [illegible] actieven dienst, alsmede [illegible] huisgezin [illegible]
   b. Zeevarenden en allen die op reis zijn, voor zoover zij beschouwd kunnen worden tot ons Geestelijk rechtsgebied te behooren;
   c. Arbeiders die gewoonlijk zwaren en gevaarlijken arbeid te verrichten hebben, alsmede hun inwonende familieleden en dienstboden;
   d. Inwonende familieleden en dienstboden van de huisgezinnen, waarvan de vader of moeder niet katholiek is.
7. Allen, die van deze dispensatie gebruik maken, zijn niet verplicht, in plaats van het vasten en onthouden, andere werken van boetvaardigheid te verrichten. Echter sporen wij allen aan, door gebed en goede werken, aan te vullen wat aan hun boetvaardigheid mocht ontbreken.

Gegeven te Curaçao, 12 Februari 1939.

Fr. Petrus Innocentius Verriet.
Apostolisch Vicaris van Curaçao.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Het hoofdmoment in de huidige wereldpolitiek is de oorlog in Spanje. Het is eigenlijk de enige kwestie, die de gemoederen bezig houdt, omdat de oplossing van zo verstrekkende gevolgen zijn kan voor de wereldvrede.

Franco is nog niet geheel en al baas in Spanje. Tussen Madrid en Valencia ligt nog een grote brok republikeins gebied en wat daarmee gebeuren zal, wordt in de eerste dagen beslist. De Cortes d.i. het Spaanse parlement heeft in Parijs vergaderd om het conflict op te lossen tussen Negrin en Azana. Deze laatste, de president nog altijd van de Spaanse republiek, wil nu de oorlog maar beëindigen; doch Negrin de ministerpresident, de in Spanje zit, wil doorvechten tot de laatste man. Een hopeloze onderneming, waarbij niets anders bereikt wordt, als een nutteloos bloedvergieten; want de Spaase republiek is toch niet meer te redden. Daarom ook hebben Argentinië en Uraguay de regering van Franco al erkend en zal Engeland het deze week nog doen. Frankrijk wil eppelen voor zijn geld en heeft met het oog op deze erkenning een afgevaardigde naar Burgos gestuurd, maar deze is er voor de tweede keer niet zo vriendelijk meer ontvangen, daar Frankrijk nog maar toelaat, dat Spanje feitelijk van uit Parijs wordt geregeerd.

Zou echter in de huidige kwestie Negrin gelijk krijgen en de burgeroorlog worden voortgezet, dan zal Franco heel gemakkelijk het restje van de republiek kunnen overmeesteren, vooral ook omdat dit geheel gedemoraliseerd is en alles mist aan wapenen, grondstoffen en levensmiddelen.

In alle geval zal dus Franco binnen afzienbare tijd heer en meester zijn in Spanje.

Daarmede komt ook de kwestie van de liquidatie van het Spaanse avontuur aan de orde, en deze heeft een dubbel aspect. De Spaanse burgeroorlog is in volle werkelijkheid een Europese oorlog op Spaans gebied geweest. Als nu de Spaanse kant van de zaak opgelost is, blijft de Europese over. En deze laatste leidt naar mate het einde nadert, tot internationale spanningen, nu reeds, en het valt te vrezen, dat deze voorlopig niet zullen afzwakken, veeleer in felheid zullen toenemen.

Europa is zonder werkelijk oorlogsgevaar door de Spaanse crisis heen gekomen, dank zij de fictie van een niet-inmengingspolitiek. Een gedragslijn, waarvan allerwege en voortdurend is afgeweken, ten gunste van de verschillende partijen, door ene groep met de gesloten ogen der regeringen, door de andere zelfs volop officieel, met volkomen openhartigheid en tamelijk rumoerige ophef.

Nu staat de zaak zo, dat Franco gewonnen heeft, mede met de hulp van Italië en Duitsland. Franco zal rekening aan zijn verslagen tegenstanders aanbieden, naar we hopen, in vergevingsgezindheid en liefde, want zo alleen is een nieuw Spanje in katholieke geest op te bouwen. Echter ook Italië en Duitsland zullen een rekening indienen; op de allereerste plaats bij Franco. Dat is evenwel een aangelegenheid, welke de betrokkenen onder elkaar moeten uitmaken; en welke, hoewel bezorgdheid zij overigens ook kan wekken — men denke bijv. aan de Duits-Spaanse culturele overeenkomst — van zuiver internationaal-politiek standpunt weinig moeilijkheden zal verwekken zolang geen territoriale of strategische eisen aan Franco zullen gesteld worden. Mussolini heeft herhaalde malen plechtig aan Chamberlain beloofd, dat hij dit niet doen zal, en voorlopig hoopt men, dat hij zich aan deze beloften, welke bovendien in het Brits-Italiaanse Paasaccoord verankerd ligt, zal houden. Frankrijk staat dan natuurlijk voor het feit, dat het een derde grens te verdedigen krijgt, maar dit risico moet Blum reeds verdisconteerd hebben, toen hij in 1936 zijn keuze deed en zijn volle inzet op de z.g. regeringsgetrouwen plaatste. Hij wist, dat Franco minstens een goede kans maakte om te winnen, maar door zijn beslissing aanvaardde hij ook alle kwade kansen voor Frankrijk. Met volle kennis van zaken.

Italië en Duitsland zullen — en dit ligt in de gang van zaken — intussen ook een rekening presenteren aan die landen, die feitelijk met Negrin mede-verslagen zijn. Italië moet zich als een soort overwinnaar gevoelen, die zijn vredesvoorwaarden ook aan de bondgenoten van den overwonnene wil stellen. Nu schijnt Duitsland zich bij deze ontwikkeling tamelijk op de achtergrond te houden; en Italië als eisende partij te willen laten optreden, met een min of meer sterke morele ruggesteun voor Rome. Hoe ver het in deze rol wil gaan, is op het meest actuele ogenblik nog onbestemd en onbekend; maar na München kan Berlijn zeker niet minder ver gaan dan Mussolini in de Septemberdagen deed. En Berlijn weet heel, heel precies, wat Italië toen gedaan heeft, en eventueel had willen doen indien de zaken een nog ernstiger loop genomen hadden.

We vermoeden dat op de bijeenkomst te Milaan van Hitler, Mussolini en Franco, waarover althans geruchten lopen, dit wel een der voornaamste punten van bespreking zijn zal.

De Italiaanse rekening zal, dat staat vast, aan het adres van Parijs gericht zijn. Men weet, heel in het vage, wat zij zo ongeveer zal inhouden; en kent ook reeds het antwoord van Frankrijk; geen duimbreed grond. In Parijs bekommert men zich dan ook, voorlopig natuurlijk minder om deze rekening dan om een klaarblijkelijk momenteel belangrijker gezichte vraag: zal Mussolini zijn woord houden en zich na de zegepraal van Franco militair uit Spanje en al het Spaanse gebied terugtrekken?

Zoals de zaken thans staan, gaan de Franse en evenzeer de Engelse pers, in zoverre zij als spreekbuis van de beide regeringen beschouwd kunnen worden, van de veronderstelling uit, dat Italië inderdaad zijn gelofte gestand zal doen. Maar men ziet ook „de hypothese onder het oog, dat wegens een of andere omstandigheid, deze belofte niet integraal zou gehouden worden". In dat geval zou het „l'imperieux devoir de dwingende plicht van Frankrijk zijn zich compenserende posities te verzekeren."

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

FILM.

LEGION OF DECENCY.

Wat in twee jaar werd bereikt.

Op het congres van de „International Federation of Catholic Alumnae" heeft de president van de afdeling Filmwezen een rapport uitgebracht over de actie, die in de afgelopen twee jaar gevoerd werd. Dit instituut is om zo te zeggen het uitvoerend apparaat van het „Legion of Decency", dat als Legioen der Eerbaarheid over de gehele wereld bekendheid heeft verworven. Ofschoon dit legioen opgericht werd nadat de katholieke Bisschoppen daartoe het initiatief genomen hadden en de actie van het Legioen dus geheel geschiedt onder de verantwoordelijke leiding van de Bisschoppelijke Commissie voor Filmwezen, heeft de activiteit reeds kort na de stichting een zeer grote betekenis gekregen, die ver uitgaat boven het kader van de nationale Katholieke Actie.

Het Legioen der Eerbaarheid is de eerste systematische organisatie van het goed willende publiek, welke beweging zich ten doel stelde strijd aan te binden tegen de onzedelijkheid in de film en die er tevens naar streeft om het zedelijk peil van hetgeen op het witte doek geboden wordt, te verhogen. Deze organisatie kan aan de gehele wereld ten voorbeeld worden gesteld en zij moge voor andere landen een aansporing zijn om een dergelijke beweging in het leven te roepen. Deze kruistocht bood aan den Paus een welkome gelegenheid om zich uitvoerig uit te laten over een aangelegenheid, die zo nauw betrekking heeft op het zedelijk en godsdienstig leven van het gehele Christelijk volk. In de Encycliek „Vigilanti Cura" wees Paus Pius XI dan ook op de beweging in Amerika, die de gehele Katholieke Filmactie in de gehele wereld bevrucht heeft.

Deze actie reikt veel verder dan het katholieke kader, omdat zich bij een kruistocht voor openbare zedelijkheid, voor het ideaal van een natuurlijke eerbaarheid, niet alleen de katholieken, maar ook vooraanstaande Protestanten en Israëlieten en vele anderen hebben aangesloten, die er met vereende krachten naar willen streven om invloed uit te oefenen op de filmproductie der grootste filmmaatschappijen en die thans hun pogingen niet zonder succes voortzetten.

De filmfabrikanten houden wel degelijk rekening met directieven die door de leiders van het Legioen van Eerbaarheid gegeven worden. Daarmee beïnvloedt deze beweging reeds enigszins de filmproductie op een groot deel van de wereld. Het is daarom wellicht van belang bij deze gelegenheid iets uitvoeriger stil te staan bij de activiteit die door het Legioen der Eerbaarheid is ontwikkeld. De activiteit van het Legioen der Eerbaarheid bepaalt zich voornamelijk tot het beoordelen van de zedelijke waarde der verschillende films. Gemiddeld 11 tot 12 deskundigen hebben alle films gekeurd, die op de Amerikaanse markt kwamen. Gekeurd werden in totaal 2940 films: niet minder dan 91 procent van alle speelfilms konden toelaatbaar geacht worden voor volwassenen. Een duidelijk bewijs voor de grote invloed van deze keuring is te vinden in het feit, dat het percentage der afgekeurde films van de filmproducenten, die niet bij de Hays-Code zijn aangesloten, alsmede van de buitenlandse films die beoordeeld werden slechts 1 procent moest worden afgekeurd, bedroeg het aanal der films van de zogenaamde onafhankelijke productie die moesten worden afgekeurd 33 procent, terwijl van de buitenlandse filmproductie zelfs 77 procent moest worden afgekeurd.

Plaatselijke comité's moedigen de bioscoopbezoekers aan om familie-programma's te brengen. Ook werd voortdurend controle gehouden op de reclame, die voor de films gemaakt wordt en zodoende was men in staat om in dit opzicht zo veel mogelijk misbruiken tegen te gaan. In verschillende gevallen (58 procent) bereikte het bestuur van het Legioen der Eerbaarheid door zijn voorstellen of bemiddeling bij de film-producenten of filmmaatschappijen wijzigingen of coupures, die in filmen werden aangebracht, waaruit bleek, dat met hun rechtmatige verlangens ernstig rekening werd gehouden. Bijzondere aandacht werd ook besteed aan het op geregelde tijden publiceren van belangrijke artikelen om het publiek op te voeden. De leidinggevende personen uit de beweging konden in een aanzienlijk aantal dagbladen en tijdschriften het doel en de werkwijze van het Legioen uiteenzetten en ook het publiek aansporen dat zij betere films zouden eisen.

Met bijzondere voldoening wordt er tenslotte gewag van gemaakt, dat de eisen van het Legioen die het in negatieve zin voor de zuivering van het filmwezen gesteld heeft, zoveel succes hebben opgeleverd, dat het thans zijn volle aandacht kan gaan besteden aan zijn positieve taak, die gelegen is in het steunen van initiatieven voor het vervaardigen van films ten behoeve van het onderwijs en de productie van films die in alle opzichten aanbevolen kunnen worden.

PIUS XI TOT KATHOLIEKE JOURNALISTEN.

Uit een artikel van dr. Fr. Muckermann S.J. in de „Sint-Janskiokken".

Nog kort geleden verbleef de Aartsbisschop van Guiaba, De Aquino Correa, bij den H. Vader en hij vroeg bij het afscheid om een pauselijk woord voor de katholieke journalisten van zijn Braziliaans vaderland, Pius XI antwoordde met een fijne glimlach, dat hij wilde herinneren aan het woord van den H. Augustinus: „Dilatentur spatia caritatis" „het terrein van de liefde moge verruimd worden". Bedoeld voor journalisten zou men aan dit woord deze vorm kunnen geven: „Dilatentur spatia veritis": „het terrein der waarheid moge verruimd worden." Dit is de leuze, die de Paus aan de katholieke journalisten geeft. Klaarblijkelijk herinnert deze leus van Christus' Stedehouder aan de woorden die den bezoeker van de internationale perstentoonstelling in de Vatikaanstad in steen gebeiteld het eerst troffen. Zij luidden: „Arma veritatis. Wapenen der waarheid". De waarheid te dienen is inderdaad de voornaamste taak juist op bijzondere wijze in dienst van Hem, Die gezegd heeft: „Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven." Dit is ook haar schoonste roem, want het zou moeilijk zijn, ergens een pers of een wereldbeschouwing of een partij aan te wijzen, waardoor de katholieke pers in waarheidsliefde wordt overtroffen. Wij moeten hier niet alleen denken aan de waarheden van de dag, die zo gemakkelijk ook door onschuldige dwalingen worden vertroebeld. Onze blik moet zich veeleer richten op de grondstellingen van de moraal en op het licht der openbaring dus op de eeuwige waarheden, die in de katholieke pers verdedigd worden. Daaruit ook de grote eenheid voort, waarvoor organisatorisch in de laatste jaren zeker veel is gedaan, maar die toch eigenlijk daarin bestaat, dat men een is in de diepste onveranderlijke overtuigingen, die voor alle beoordeling der feiten gaan. Hoeveel grote katholieke journalisten en publicisten zijn er geweest, die liever onder zware arbeidsvoorwaarden in katholieke kranten en tijdschriften de waarheid hebben willen dienen dan dat zij voor geld en roem de dwaling, de misleiding, de sensatie, de leugen zouden hebben gediend. Hoeveel stille graven van onbekende soldaten zijn er op het ere-kerkhof van katholieke journalisten en schrijvers, die tot de laatste ademtocht de waarheid hebben gediend.

COMMIS-VOYAGEUR IN VREDE.

In de „News Chronicle" kwam, naar we lazen in „Het Volk", het volgende onderhoud voor tussen Chamberlain en Hitler:

Chamberlain: „Goeie middag Hitler, kan ik iets voor u doen?"

Hitler: „Ja, ik zou graag Tsjecho Slowakije voor mijzelf willen hebben."

Chamberlain: „Dat kan ongetwijfeld. Nog iets?"

Hitler: „En een hele hoop koloniën."

Chamberlain: „Dat kan ook. Soms nog iets?"

Hitler: „Ja, die paraplu zou ik nog graag hebben."

Chamberlain: „Neen, dat is uitgesloten. Geen handvat, geen kwastje en geen balein. Wat ik heb, dat houd ik".

Geestig en scherp wordt hier door een Engels blad de grondslag van de Engelse politiek gekenmerkt.

Men kan van Engeland heel wat gedaan krijgen als het gaat ten koste van een ander, zelfs van zijn beste vrienden. Maar men moet niet de geringste kleinigheid ten koste van Engeland vragen. Vandaar dan ook, dat de Fransen, die hun bondgenoten aan de overzijde van het Kanaal kennen, zo ongerust waren, toen Chamberlain en Halifax naar Rome gingen.

En vreesden, dat Chamberlain opnieuw de vrede zou kopen, maar ditmaal Frankrijk de prijs liet betalen, zoals hij in September Tsjecho Slowakije liet betalen.

HARDE SLAGEN, MAAR OOK VERBLIJDING.

De Kerk in het afgelopen jaar.

(Van een K.W.P.-correspondent).

Zoals het leven komt en gaat, zo komen en gaan ook de problemen. Zij worden gewekt en zijn in kiem aanwezig, om dan na enige tijd plotseling in het volle licht te treden. Zij sterven, sommigen van ouderdom, anderen door een plotselinge verandering in de politieke constellatie. Maar terugdenken over het vorig jaar kunnen wij niet aan het gevoel ontsnappen, dat er meer problemen zijn bijgekomen dan verdwenen. Ook en zelfs vooral voor de Kerk, hetgeen in het bijzonder tot uiting kwam in de Kerstrede, waarmee Z.H. de Paus het jaar 1938 besloot.

Velen zullen zich nog de Kerstrede van den H. Vader in 1937 herinneren. Zijn grote zorg ging toen uit naar het Derde Rijk. Deze zorg is gebleven en naast haar ontwikkelde zich de bezorgdheid voor het katholicisme in Italië zo ernstig, dat bijna de gehele Pauselijke Kerstrede van 1938 daardoor in beslag genomen werd.

Het Italiaanse probleem, reeds lang gewekt door godsdienstig indefferentisme en opportunisme, is scherper aan het daglicht getreden dan men het in 1937 had vermoed. In Januari nog had Mussolini 60 bisschoppen en 20.000 priesters ontvangen, die bij de wedstrijd om de graanproductie een prijs hadden behaald. Katholiek Italië verheugde zich maar de blijdschap was voorbarig. Reeds op 10 Januari had de H. Vader in een audiëntie van dezelfde Bisschoppen en priesters, die door Mussolini de dag tevoren ontvangen waren, gesproken over de verzoening van Lateranen en over de gevaren, die de politieke verhoudingen van het Italiaanse volk meebrachten. En de grijsaard van het Vaticaan maakte zich niet schuldig aan onbereidenerd pessimisme, want de gebeurtenissen hebben uitgewezen hoezeer hij gelijk had met zijn voorspelling. De intocht van het hakenkruis in de Eeuwige Stad was een belediging voor het Vaticaan dat reeds had moeten toezien, hoe onrustbarend snel de rassenkwestie in dit land groeide. Op 16, 21, en 29 Juli sprak de H. Vader in audiënties een strenge veroordeling uit over het Italiaanse rassisme, dat een imitatie was van het Duitse.

Op 30 Juli gaf Mussolini in een redevoering zijn antwoord: „Noi tireremo diritto". — Wij gaan rechtuit door" — De teerling was geworpen. De Katholieke Actie werd in de strijd betrokken, en het Concordaat werd geschonden. Herhaaldelijk werden berichten gelan- [illegible] op komst was; maar de Kerstrede van den H. Vader heeft weinig hoop overgelaten.

Het was niet alleen Italië dat zorgen baarde aan Zijne Heiligheid, de godsdienststrijd werd uitgebreid over Oostenrijks Kerkvorst, hoewel het Herder was enige tijd de houding van een Oostenrijks Kerkvorst, hoewel het Herderlijk Schrijven der Oostenrijkse Bisschoppen van 4 September voor ons een ere heeft gemaakt aan de laster, die door sommigen over Kardinaal Innitzer werd uitgestrooid. Nieuwe zorgen openbaarden zich voor de missiegebieden, die onder de Duitse koloniale eisen vallen. Wat de toekomst in dit opzicht brengen zal is onzeker, maar dit staat wel vast: krijgt het Derde Rijk vaste voet in een koloniaal gebied, dan zal een ander lijdensuur plaats voor zich opeisen.

Ook de missies in China hebben een moeilijk jaar gehad.

Doch tegenover deze passiva staat, dat de loutering van het Katholicisme voortgang heeft gevonden in Frankrijk, waar de Christelijke ideeën hun aloude weg weer gaan hervinden. De herrijzenis van de kathedraal van Reims, die het vorig jaar plechtig heropend werd, was in dit opzicht een symbool. Het Mariale Congres te Boulogne met de grote feestelijkheden aan het strand, toen het miraculeuze Madonnabeeld in de boot de kust naderde en in triomf door de straten van de stad werd gedragen, de sociale week te Rouaan, gewijd aan het probleem van de „Liberté", ziedaar enkele symptomen der herleving die het woord rechtvaardigen onlangs door Kardinaal Gerlier uitgesproken, dat Frankrijk de trouste is van den H. Vader.

In ons Nederland klinkt de bazuin der Nieuwe Gemeenschapsidee. Op 17 October werd het derde lustrum gevierd van de Nederlandse Katholieke Universiteit te Nijmegen, waarbij vijf ministers tegenwoordig waren.

In Engeland werd het godlozencongres van September 1938 door de katholieken beantwoord met een triomfale hulde van eerherstel van tienduizenden in de Stille Omgang van Londen. Het aantal katholieken in Engeland is het vorig jaar belangrijk toegenomen, evenals het aantal katholieke scholen.

In Hongarije heeft de gehele katholieke wereld gejubeld rond de Eucharistie, 17 Kardinalen, 71 Aartsbisschoppen en meer dan 300.000 gelovigen hebben deelgenomen aan het 34e Internationale Eucharistische Congres te Boedapest.

Onbeschrijfelijk was de jubel der gelovigen in de St. Pieter te Rome, toen op de eerste Paasdag drie heiligverklaringen plaats vonden, n.l. van Andreas Bobola, Salvator de Horta en Giovanni Leonardi. De zegetocht van de Gouden Trein met de reliquie van den H. Stephanus in Hongarije, werd geëvenaard door de triomftocht van het stoffelijk overschot van den Poolsen Martelaar St. Andreas Bobola in zijn geboorteland.

Amerika jubelde de zaligverklaring van Moeder Cabrini op 13 November.

In de Verenigde Staten werd het vijftigjarig bestaan der Katholieke Universiteit met grote luister gevierd. Op vele congressen werd gesproken over de hechte band tussen de Amerikaanse democratie en de katholieken der Verenigde Staten.

In Tsjecho-Slowakije is gebroken met de oude koers, en in het herstel van het katholicisme in het openbare leven wordt door vele goedwillenden een tegenwicht gezocht. In lijden en ontbering hebben [illegible] in China een liefdevolle Kerk gevonden, en het prestige der missionarissen in het Verre Oosten evenaart het prestige van de geleerde Jezuieten aan het Chinese keizerlijke hof in voorbije eeuwen. De Jezuieten zijn officieel teruggekeerd in Spanje en herkregen hun bezit in het Franco-gebied.

Over Scandinavië valt weinig te vermelden, maar het is toch wel een opmerkelijk feit, dat het derde eeuwfeest van de geboorte van den groten bekeerling Niels Steensen, die tevens een groot geleerde was, de aandacht der intellectuele Deense wereld heeft gevestigd op het innig samengaan van wetenschap en Geloof. En 't is niet te verwonderen dat dit gedenkjaar voor Denemarken besloten is met de benoeming van Dom Jean Shur O.S.B. tot Apostolisch Vicaris van Denemarken, terwijl aan dezen Apostolischen Vicaris voor de eerste maal sinds de Reformatie de titel van „Bisschop van „Denemarken" werd toegekend.

Is dit alles niet in staat om de balans gunstig te doen overslaan? Het is moeilijk dit uit te maken: de Kerk laat zich niet in getallen brengen. De slagen zijn het vorig jaar nog harder aangekomen; maar nooit moeten wij uit het oog verliezen, dat de diepten van het Geloof niet te peilen zijn. En het zijn niet alleen de uiterlijke overwinningen, die ons doen jubelen: de slagen die de Kerk ontvangt, zijn geen teken van ouderdomszwakte!

Een slechts half-bekende zaak beoordelen is menigmaal ze geheel en ten onrechte veroordelen.

Men moet in zijn jeugd een stok snijden, waarop men in zijn ouderdom kan steunen.

CURACAO.

EERSTE WEDSTRIJD
CURAÇAO — COSTA RICA.
0—0.

Om half vijf komen de beide elftallen, onder applaus van het zeer talrijk publiek, met hun vlaggen het terrein op en stellen zich op voor de gereserveerde tribune. Als Scherpenheuvel de volksliederen speelt, worden de beide vlaggen langzaam aan de tribunemasten omhoog gehesen.

Dan klinkt het fluitje van scheidsrechter Elfrink en stellen de elftallen zich als volgt op:

Curaçao:

Vos
Rosina Hollander
Bloemendaal Sentiago Leonora
Ramirez Pardo Suarez Nahar Rondijk
O
Jimenez Valera Vignels Valerin Flores
Rojas Bolaños Monge
Silva Tellini
Calleja

Costa Rica:

Costa Rica trapt tegen de niet sterke wind in, af, en al gauw zijn de gasten voornamelijk spelers van de kampioensploeg „Orion F.C.", heel gevaarlijk, als rechtsbuiten Flores van dichtbij hard inschiet. Vos is al gepasseerd, maar de dwarslat redt. Meteen moet Vos alweer ingrijpen.

Curaçao zit ook niet stil en geeft Suarez een pass, wat te hard, naar voren, waardoor Callega de bal voor Nahar zijn voeten kan wegpikken.

Telkens valt weer het mooie combineren van de gasten op. Met afgemeten trapjes gaat het dan op het Curaçaos doel af waarbij dan de rechterwing wel bijzonder beweeglijk is. Maar geschoten wordt er weinig en slecht; de fout alweer van veel Zuid-Amerikaanse ploegen: mooi combinatiespel maar onproductief! Onze achterhoede kan er nog steeds maar niet goed inkomen en wordt dikwijls van het kastje naar de muur gestuurd.

Dan komt Curaçao los en scheert een schot van Ramirez de lat. Nahar passeert twee spelers, geeft aan Rondijk, van deze naar Suarez; jammer zijn schot gaat meters naast.

Maar daar is Costa Rica al weer terug en komen de gasten dikwijls angstig dicht voor ons doel maar rennen, haast even dikwijls, lekker in het buitenspel-valletje door onze spelers uitgezet. Wel doet Curaçao af en toe een uitval, maar toch voelen we dat er een doelpunt in de lucht hangt en is het daarom maar goed dat, net als onze jongens zich weer eens even hebben losgewerkt, het fluitje van scheidsrechter Elfrink snerpt. Rust!

Na de rust heeft Curaçao de voorhoede veranderd en speelt nu in deze opstelling:
Pardo Ramirez Nahar Suarez Rondijk

Al direct is er voor Curaçao een gevaarlijk ogenblik als Rosina een „vuurpijl" geeft. Vos springt hoog boven een kluwe van spelers uit en redt.

Sentiago raakt licht geblesseerd en wisselt met Bloemendaal van plaats, wat direct al een verbetering is, vooral voor de mid-half plaats.

Dan gaat Curaçao er van door en probeert Ramirez het op zijn eentje, zonder succes. Het schijnt dat onze jongens nu los komen. Aanhoudend zitten ze voor het doel van de gasten en zijn de rollen van voor de rust omgekeerd. Rondijk is nu ook veel beter op dreef en doet dikwijls veel goeds. De backs van Costa Rica tonen zich zeer trapvast en redden dikwijls mooi.

Dan vliegt Vignels van de gasten op een verre trap naar voren, maar Vos pikt hem de bal weg net boven het hoofd weg.

Weer is Curaçao aan de beurt en komen onze jongens telkens gevaarlijker opzetten. Jammer dat Pardo er nog altijd niet goed kan inkomen; zo schiet hij na mooi werk van onze voorhoede tam in. Ramirez verspeelt een kans door treuzelen. Nahar kopt te zacht in.

Maar nu is het ook met het overwicht van Curaçao gedaan en komt Costa Rica gevaarlijk opzetten. Een hoogschot van de linksbuiten, Jimenez; Vos grijpt mis, naast! Dan van Valera een pracht schot, rakelings naast. De gasten blijven voor ons doel, verschillende verre schoten worden geprobeerd, ook dit zonder succes. Costa Rica is niet voor ons doel weg te krijgen.

Dan weer een snelle uitval van onze voorhoede. En als Pardo van ver inschiet, heeft scheidsrechter Elfrink die puik leidde, voor het laatst gefloten.
Een faire, mooie wedstrijd.

Voorspellen wat het vanmiddag wordt? Altijd heel gevaarlijk, maar met een enkele verandering zo b.v. voor Pardo Oostlander, geven we onze jongens geen slechte kans; tenminste......... als Costa Rica echt maar alleen dit short-passing spel kent. Mooi om te zien, maar niet erg gevaarlijk.

Neen, dan is onze voorhoede echt wat gevaarlijker!

Hup Curaçao!

J S.

STAAT

van het aantal vaartuigen, die het eiland ARUBA in de maand Januari 1939 aandeden, met de vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

ZEILSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud in M³ Brutto	Netto
Januari	59	6522	5867
Vor. maanden			
Totaal	59	6522	5867

STOOMSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud in M³ Netto	Bruto
Januari	375	4708391	2596906
vor. maanden			
Totaal	375	4703391	2596906

N.B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visserij.

VERGELIJKENDE STAAT

van de op het eiland CURAÇAO ingeklaarde vaartuigen.

STOOMSCHEPEN.

Tijdvak	Aantal	Netto Inhoud in M³
Januari 1939	589	3705165
Januari 1938	537	3217464

ZEILSCHEPEN.

Tijdvak	Aantal	Netto Inhoud in M³
Januari 1939	127	14905
Januari 1938	148	11533

STAAT

van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Januari 1939 aandeden, met de vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

ZEILSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud in M³ Bruto	Netto
Januari	127	17205	14905
Vor. maanden			
Totaal	127	17205	14905

STOOMSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud in M³ Brutto	Netto
Januari	589	6832199	3705156
Vor. maanden			
Totaal	589	6832199	3705165

N.B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visserij.

HERE IS CURAÇAO.

Een nieuwe reclame van de K.L.M.

Wij ontvingen van de K.L.M. 2 exemplaren van de nieuwe uitgave: „Here is Curaçao".

Dit in het Engels gedrukte propaganda geschriftje zal op grote schaal worden verspreid, in de eerste plaats aan boord der schepen welke Curaçao aandoen, om op deze wijze de reizigers attent te maken op de snelle luchtverbindingen van Curaçao naar andere plaatsen. Voorts wordt het verdeeld over een groot aantal reisbureau's en agentschappen in de V.S., terwijl ten slotte een flinke hoeveelheid is bestemd voor de wereldtentoonstelling in New York.

Wij verwachten dat de K.L.M. door middel van dit o.i. aantrekkelijke drukwerkje er toe zal bijdragen de belangstelling van het Amerikaanse publiek voor het eiland Curaçao te wekken, zodat met deze uitgave dan ook tevens een algemeen belang gediend wordt.

Wij vestigen in het bijzonder de aandacht op het feit, dat de pijl op de voorpagna niet alleen op de luchtfoto doch evenzeer op de kaart aan de binnenzijde het eiland Curaçao aanwijst.

LIJDENSMEDITATIE.
IN DE
NEDERLANDSE TAAL
IN DE
CATHEDRALE KERK
TE OTRABANDA.

A.s. Maandag, 27 Februari, 's avonds om 8 uur, zal in de Cathedrale Kerk te Otrabanda, LIJDENSMEDITATIE gehouden worden IN DE NEDERLANDSE TAAL door den Weleerw. Pater A. VAN DER MEER.

En verder IEDERE MAANDAGAVOND om 8 uur gedurende de VASTEN-TIJD.

S.S. „COSTA RICA".

Het S.S. „COSTA RICA" wordt a.s. Vrijdagmorgen om 6 uur te Curaçao verwacht en vertrekt Zaterdagavond om 9 uur naar Europa.

NOGMAALS „CURAÇAO" CONTRA „DR. ALJECHIN"???

Naar wij uit Caracas vernemen, zal de Wereldschaakkampioen Dr. A. Aljechin, na aldaar een serie buitengewoon geslaagde séances gehouden te hebben, waarbij de beste Venezulaanse schaakspelers een verwoede strijdlust aan de dag legden en enkelen van hen zeer mooie successen behaalden, op zijn doorreis naar Guatamala op 2 Maart a.s. nogmaals een bezoek aan Curaçao brengen.

Gezien het succes van Dr. Aljechin's eerste optreden alhier op 13 Januari j.l. niet alleen wat de grote propagandistische waarde voor het schaakspel op Curaçao betreft, maar ook wat betreft de goede kansen die velen onzer schakers zich toen wisten te scheppen, twijfelen wij er niet aan dat het schaakminnend Curaçao zeer op een revanche belust zal zijn.

Dr. Aljechin heeft voorgesteld een simultaan-seance te geven van 40 borden waarvan hij één blind zal spelen.

Aangezien de verenigingskas echter de niet geringe kosten van een dergelijk evenement niet voor een tweede maal zal kunnen dragen en het bestuur ook de inleggelden binnen ieders bereik wenst te houden, wordt bij deze een beroep gedaan op de offervaardigheid van dengenen die zich voor het totstandkomen van deze tweede grootse gebeurtenis in de Curaçaose Schaakhistorie interresseren, teneinde het plan ook financieel mogelijk te maken.

Deelnemers kunnen zich opgeven liefst vóór 27 Februari a.s. bij één der heren W. P. de Konink (Voorzitter) Tel. 335., L. A. Lemmens (Secretaris) Tel. 661., S. F. van Kekem Tel. 488 of 513 Emmastad, C. F. van Tongerloo Tel. 154 Willemstad.

Het inleggeld bedraagt 2.50 gld. voor leden en 4 gld. voor niet leden.

Donnaties kunnen gestort worden bij een van bovengenoemde heren of bij de Hollandse Bank Unie op rekening van de Schaakvereniging „Curaçao".

Voor degenen die zich alsnog op willen geven als lid der Vereniging vermelden wij nogmaals dat de clubavond iedere Maandagavond gehouden wordt in het Restaurant „Berliner Hof".

STEUNT DE SCHAAKCLUB IN HAAR POGEN HET EDELE SCHAAKSPEL TE BEVORDEREN.

OM TE LACHEN!

Uit een der Buitenlandse telegrammen van de Beurs over de Pauskeuze:

Het Conclaaf zal de 28ste dezer bijeen komen, terwijl de nieuwe Paus de 1ste Maart zal worden gekozen. Men gelooft dat de kardinalen zich eerst wensen te vergewissen of het mogelijk is dat hun een ruimer aandeel zal worden gegeven in het Bestuur van de Kerk.

Sic.!!!

S.S. „NEW YORK".

De agentschap van de Hamburg-Amerika Line deelt ons mede, dat de Duitse ss. „NEW YORK" van de HAMBURG-AMERIKA LINE, op 26 Februari a.s. om 7 uur a.m. met toeristen verwacht wordt. Het schip wordt aan de Prins Hendrik Werf gemeerd.

Zij zal dezelfde dag om 2 uur p.m. vertrekken naar: Cristobal, Kingston, Havana, New York.

MADURO & CURIELS BANK.

In dank ontvingen wij van genoemde bank de balans over het jaar 1938. Elders in het advertentiegedeelte van dit blad staan deze cijfers opgenomen, geverifieerd door het accountantskantoor H. J. Vooren te Den Haag.

Een blijmoedige stemming is een hefboom, die alle zware lasten helpt oplichten.

Een mens is wel in staat zijn verdriet te verbergen, doch er zijn slechts weinig mensen, die geen behoefte gevoelen, anderen deelgenoot van hun geluk te maken.

Blozen kan men niet leren, wel afleren.

WERELD IN VOGELVLUCHT

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Bij het bestuur van de Inwendige Zending en Christelijke Philantropische instellingen te Amsterdam zijn belangrijke giften binnengekomen van Hare Majesteit de Koningin en van H.K.H. Prinses Juliana.

In verband met het overlijden van Paus Pius XI is in alle R.K. Kerken Zondag l.l. een herderlijk schrijven voorgelezen, waarin het arbeidzame leven van Zijne Heiligheid wordt geschetst. Opgewekt wordt om God daarvoor te danken.

Het Prinselijk Paar met Prinses Beatrix, is Maandagmiddag per auto van het paleis te Soestdijk vertrokken, voor een vacantie te Grindelwald in Zwitserland. Te Driebergen stapte men in de internationale trein, die om 14.44 vertrok. Het vertrek had vrijwel onopgemerkt plaats.

De P.T.T. dienst besloot om ter gelegenheid van het eeuwfeest der Nederlandse Spoorwegen herdenkingspostzegels uit te geven.

Het bestuur van de Katholieke Democratische Partij besloot tot opheffing dezer partij. De leden werd aanbevolen zich aan te sluiten bij de Katholieke Staatspartij.

Op 72-jarige leeftijd is overleden de Soesoehoenan van Soerakarta.

Het S.S. Oranje Nassau is naar Griekenland verkocht.

SPORT.

Sparta — CVV 0—1; ADO — Blauwwit 1—1; Stormvogels — KFC 2—0; HBS — DWS 2—5; Feyenoord — DOS 2—2; Ajax — VUC 2—1; 't Gooi — VSV 2—1; Haarlem — RFC 7—0; Quick — Hengelo 2—2; Heracles — Enschede 2—0; Go Ahead — AGOVV 4—1; ZAC — NEC 2—2; Tubantia — Wageningen 4—6; PSV — Eindhoven 0—1; NOAD — NAC 1—4; Roermond — BVV 2—1; Willem 2 — Bleyerheide 5—1; GVAV — FVC 2—0; Velocitas — Sneek 0—3; HSC — Be Quik 5—3; Leeuwarden — Achilles 0—0; Veendam — Heerenveen 4—6.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

Voetbalwedstrijd Curaçao -- Costa Rica.

HET OFFICIELE BONDSELFTAL DAT ZAL UITKOMEN TEGEN COSTA RICA OP WOENSDAG 22 FEBRUARI, OM DE MILTON MADURO BEKER, IS SAMENGESTELD UIT DE NAVOLGENDE SPELERS.

VOS
(R.C.C.)

MADURO (S.U.B.T.) — HOLLANDER (Aanv.) (R.C.C.)

SENTIAGO (J.H.) — BLOEMENDAAL (ASIENTO) — LEONORA (J.H.)

RAMIREZ (J.H.) — OOSTLANDER (ASIENTO) — BOSCH (S.U.B.T.) — NAHAR (TRANS) — RONDIJK (R.C.C.)

SCHEIDSRECHTER: ELFRINK
GRENSRECHTER : CASPER

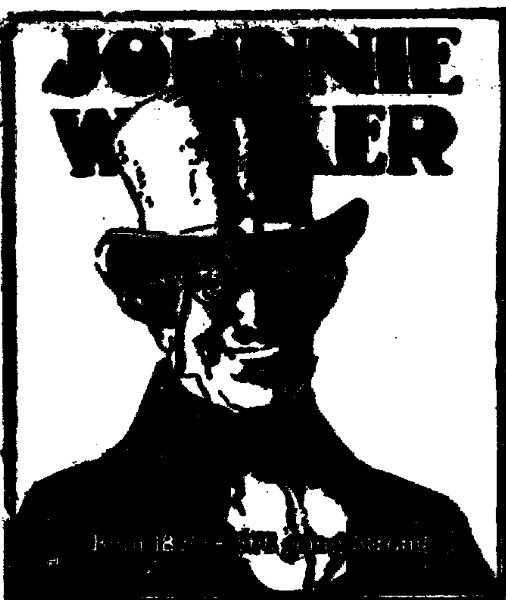
INVALLERS:
PINEDO (HERC); ROSINA (SCHERP); ROYER (J. HOLL); MAU ASAM TRANS); SUAREZ (R.C.C.); NAALDIJK (TRANS); PARDO (J. HOLL); PIETERS (S.U.B.T.).

DE SPELERS WORDEN VRIENDELIJK VERZOCHT OP TIJD OP HET TERREIN AANWEZIG TE ZIJN.

HET BESTUUR.

Schepenlijst over de maand Februari 1939.

22	Ned.	El Libertador	Ar.—Mar.	Ar.—Mar.
23	„	Medea	Haiti	„
23	„	Costa Rica	prt. Colombia	prt. Cabello
24	„	Calypso	Mar.	New York
25	„	Luna	New York	Ar.—Mar.
25	„	Boscoop	Amsterdam	Cristobal
25	Duitsch	Schiffbek	prt. Colombia	prt. Cabello
25	„	Sesostris	„	„

HEINEKEN'S OP DE BEURS.

MEN KRIJGT DE INDRUK VAN EEN KRACHTIG FONDS.

Hoewel het prospectus slechts schamele gegevens publiceert.

Vervolg.

Met belangstelling — en van het standpunt onzer beleggingsmarkt uit voorlopig met ingenomenheid — zal men hebben kennis genomen van de verschijning van een nieuw binnenlands industrieel aandeel ter beurze van Amsterdam n.l. in de Heineken's Bierbrouwerij Mij. Wij hopen, dat de belegger in deze stukken na verloop van tijd met hetzelfde genoegen en dezelfde waardering op zijn bezit zal kunnen terugzien als de „consument" van het product dezer maatschappij.

Daarom juist is het zo jammer, dat men bij de uitgifte dezer aandelen in het prospectus dezelfde „geslotenheid" aan de dag legt als men bij het produceren van het product terecht doet.

Immers zelfs van de onlangs plaats gehad hebbende herkapitalisatie wordt met slechts enkele woorden gerept. Waarom het kapitaal het laatste jaar plotseling van f 2,4 tot f 12 millioen werd verhoogd — volgens Brand's Gids voor Incourante Fondsen bedroeg het een jaar te voren nog slechts f 1,2 millioen — wordt niet vermeld. Evenmin hoe die transactie in zijn werk is gegaan, door overboeking van reserves naar kapitaal, door herwaardering van activa of anderszins. Heeft die kapitaalsverhoging nieuw geld in het laadje gebracht? De thans voorgenomen uitgifte van destijds gecreëerde aandelen zal zulks niet doen, daar de balans per 1 October 1938 reeds een geplaatst aandelen-kapitaal van f 12 millioen vermeldt. Bovendien is de liquidatiepositie der N.V. volgens de jongste balangs erg gunstg.

Intussen laat het prospectus ons toch niet geheel en al in het duister over de financiele ontwikkeling in het jongste verleden. Weliswaar wordt er alleen een balans en resultatenrekening over het aatste boekjaar overgelegd, zodat vergelijkingen met vorige jaren ten deze niet mogelijk zijn, maar er zijn toch enkele passages, waar men enig houvast aan heeft. Gezegd wordt, n.l dat de vroegere „gesloten" vennootschap het gemakkelijk maakte het arbeidsveld uit te breiden en tegelijkertijd een zeer voorzichtige reserveringspolitiek te voeren „en daardoor een in alle opzichten kachtig bedrijf op te bouwen". De uitkomsten, zo lezen wij verder, zijn sedert de oprichting der vennootschap „steeds zeer bevredigend" geweest. Ook over de richtlijnen der financiele politiek in de toekomst lezen wij voornemens, die wij, gezien de conjunctuurgevoeligheid en ook de belastinggevoeligheid van dit soort bedrijven slechts kunnen toejuichen: „Het blijkt gezien de aard van het bedrijf zeer gewenst ook in de nieuwe vorm van open vennootschap een voorzichtige politiek bij de vaststelling van dividenden en bij de reservering te volgen".

Interessant is in dit verband de enige passage ut het prospectus die een betrekkelijk concreet gegeven over het verleden verschaft n.l. de volgende:

„De resultaten van het bedrijf hebben in de periode sinds einde 1930, naar zich laat verstaan, de ongunstige invloed ondergaan van de crisisomstandigheden; met name de zware lasten, welke op het café- en restaurantbedrijf rusten, hebben de vennootschap indirect getroffen en de exploitatie-uitkomsten sterk gedrukt. Niettemin zijn ook in die jaren, mede dank zij de inkomsten uit de deelnemingen der vennootschap, de winsten nog zodanig geweest, dat deze, na ruime afschrijvingen in het kader der conservatieve politiek een jaarlijks dividend ad 8 ad f 12.000.000 zouden hebben toegelapCt. over het tegenwoordige kapitaal ten".

Als men zich nu realiseert, dat het geplaatste aandelen kapitaal de laatste paar jaar slechts één vijfde gedeelte en daarvoor slechts een tiende gedeelte bedroeg van het thans geplaatste, dan leert het rekenstelsel van Bartjes ons zonder veel moeite, welke dividenduitkeringen de winsten over het kapitaal van destijds zou hebben „toegelaten"...

Over het afgelopen jaar werd 15 pCt. over het nog niet verhoogde kapitaal uitgekeerd, waarvoor f 360.000 nodig was. Hoe zulks in het lopende jaar zal zijn, valt uiterlijk nog niet te zeggen, daar nauwelijks één vierde gedeelte van het jaar verstreken is. Wel lezen wij in het prospecteur:

Geconstateerd mag worden, dat de van 1931 af steeds voorgaande daling der omstand is gekomen, waaruit wellicht de gevolgtrekking valt te maken, dat de afzet thans een zeker stabilisatie-niveau heeft bereikt. Voorzover op het ogenblik valt te overzien, zal de winst van het lopende boekjaar niet bij die van de overige jaren achterblijven."

Het vorige jaar nu bedroeg de winst na afschrijvingen ruim f 1½ millioen, waarvan f 1 millioen in de reserve voor Diverse Belangen werd gestort, waardoor de reëele reserves tot f 23½ millioen zijn gestegen. De momentele reservepositie is evenals de liquiditeitspositie, behoorlijk, vooral gezen de hoge afschrijvingen, die blijkbaar op de meeste activa hebben plaats gehad. Zo vertegenwoordigt het bedrag ad f 4.850.000 waarvoor de fabrieken en kantoren zijn opgenomen, minder dan één derde van het bedrag, waavoor opstallen en inrichtingen in 1937 ten behoeve van verzekeringen zijn getaxeerd. Ook op de deelnemingen etc. schijnt behoorlijk afgeschreven.

Op één punt zouden wij in dit verband nog de aandacht willen vestigen:

Grote afschrijvingen op café-financieringen.

In een Jaarbeursnummer van de Maasbode van 20 October 1931 schreef niemand minder dan dr. H. P. Heineken, president-directeur van de H.BM., o.m. het volgende:

„Een bedrag van rond f 50 millioen is thans — dus in het najaar van 1931 — door de leden van de Bond van Nederlandse Bierbrouwerijen in het Koffiehuisbedrijf gestoken". Het is niet uit te maken, welk bedrag voor rekening van elk der brouwerijen afzonderlijk kwam, daar slechts enkele brouwerijen jaarcijfers publiceren n.l. die, waarvan aandelen of obligaties ter beurze van Amsterdam genoteerd waren, ten ware Amstel, Zuid Hollandse, Drie Hoefijzers, en Van Vollenhoven. Van de andere brouwerijen — de Zwarte Ruijter kan men bezwaarlijk nog een brouwerijbedrijf noemen — was niets bekend aangaande de omvang der kapitaalsinvestering in het hotel-, café- en restaurantbedrijf. Doch ook zelfs genoemde maatschappijen verstrekten in haar jaarverslagen niet steeds dusdanige gegevens, dat men er de omvang van dergelijke investeringen uit af kon leiden. Soms immers worden bedoelde investeringen samen met bijv. deelnemingen in andere brouwerijen in een verzamelpost in de balans opgenomen, ook worden zij wel met gewone debiteuren opgevoerd, ook worden zij gewoonlijk pas na zware afschrijvingen op de balans gebracht. Een en ander maakt de situatie er niet overzichtelijker op.

Dr. Jol meent echter in zijn reeds in 1933 verschenen doch ook nu nog zeer lezenswaardig werkje over de ontwikkeling en organisatie der Nederlandse Brouw-Industrie te mogen aannemen, dat er tussen het door de brouwerijen in het hotel-, café- en restaurantbedrijf gestoken kapitaal en de omzet van ieder der brouwerijen afzonderlijk een zeker verband bestaat. Glbaal genomen kan men hier immers op de duur wel zeggen: Hoe groter omzet, hoe kapitaalkrachtiger bedrijf, hoe eerder zal men geneigd en in staat zijn om een op verhoging van de afzet gerichte politiek te voeren door het kopen van resp. het deelnemen in resp. het crediet-verstrekken aan hotels, café's, restaurants etc.

Dat de economische en sociale positie van het koffiehuisbedrijf in Nederland in zijn geheel genomen door de bemoeiingen van de merendeels kapitaalkrachtige brouwerijen veel sterker is geworden is de laatste jaren duidelijk gebleken. Niemand betwijfelt, dat die versterking de afzetkansen voor de brouwerijen heeft verbeterd. Hoeveel tientallen millioenen guldens de brouwerijen hierop echter verloren hebben, wagen wij niet te schatten.

Op grond van een reeks balanscijfers van Amstel, Drie Hoefijzers, Z. H. B. en Vollenhoven kwam dr. Jol destijds tot de conclusie, dat de op financiering en uitbreiding van de afzet gerichte crediet-politiek [illegible] kapitaalsverhoudingen is geweest dan de technische bedrijfsuitbreiding!

Op de balans per 1 October die Heineken's thans publiceert is deze conclusie niet toepasselijk, daar de buitenlandse brouwerijen een belangrijk gedeelte der activa vormen. Of zij dat op de vroegere balansen wel was? Men mag dit slechts vermoeden, al is het dan ook wel erg waarschijnlijk. Als men immers de niet erg gewaagde these aanvaardt, dat bovengenoemde f 50 millioen door de brouwerijen in het café-bedrijf gestoken kapitaal, ongeveer in verhouding van de omzet over de verschillende brouwerijen verdeeld is, dan leidt dit tot de conclusie, dat de H. B. M. daar destijds voor een zeer belangrijk percentage in zou hebben geparticipeerd. Deze mening vindt steun in het feit, dat de posten Debiteuren en Deelnemingen op de balansen vané Amstel, Z. H. B., Vollenhoven en Drie Hoefijzers toen ten tijde paraisseerden met samen f 17,6 millioen, zodat er voor Heineken's (Amsterdam en Rotterdam), de Oranjezoom (Rotterdam) en de brouwerijen in de provincie — op enkele uitzonderingen na zijn deze slechts zeer klein waardoor zij samen nog geen tien procent van de Nederlandse productie voortbrengen — nog f 32 millioen overblijft.

Uit de huidige balans van Heineken's blijkt daarvan niet veel. Immers de beide enige posten, waarin de investeringen in het café-bedrijf verscholen zouden kunnen zitten zijn:

Deelnemingen bij aanverwante ondernemingen	f 5.582.983
en Debiteuren	f 2.084.686
Totaal	f 7.667.669

Als men echter in het jaarverslag leest, dat de H. B. M. meer dan een dozijn brouwerijen in het buitenland geheel snelle ontwikkeling van deze tak van ons of gedeeltelijk controleert en dat „de bedrijf bij voortduring zware eisen blijft stellen aan onze organisatie", dan zal men de plank wel niet ver mis slaan als men neemt, dat het leeuwendeel van die ruim f 7½ millioen door de buitenlandse belangen wordt gevormd en dat op de kapitaalinvesteringen in het Nederlandse cafébedrijf in de voorgaande jaren zeer hoge bedragen zijn afgeschreven.

Hiermede wordt een andere conclusie van dr. Jol bevestigd, n.l. dat aan de verleende afzetcredieten veel meer het karakter van afzetkosten moet worden toegekend, d.w.z. dat zij direct de opbrengst van het prduct en dus de bedrijfsuitkomsten drukken, zodat zij bezwaarlijk als [illegible] dellijk dienen te worden afgeschreven.

Voor zover de beschikbare gegevens een oordeel daaromtrent toelaten is zulks bij Heineken's thans inderdaad geschied.

Hoewel er voor een leek bij de thans gepubliceerde gegevens van H. nog vele vraagtekens zijn te plaatsen, zal men zich na het bovenstaande toch niet aan de indruk kunnen onttrekken, hier met een financieel, technisch en organisatorisch krachtig bedrijf te doen te hebben.

WINTER-ZWEMMERS.

In Londen bestaat een club van winter-zwemmers. Enkele leden maken hier reclame voor hun club. Toch geloven we, dat het gewone volk liever bij de kachel zal blijven, dan deel te nemen aan deze sport.

FRANCES CHESTERTON †

De echtgenote van G. K. Chesterton.

Onlangs is te Beaconsfield in Engeland overleden Frances Chesterton, echtgenote van den groten G.K.

Frances Blogg, aldus lezen we in de „Catholic Herald", was de dochter van den diamanthandelaar George Blogg uit Albermark Street te Londen, die in zijn familie Douglas Jerrold telde, den beroemden hoofdredacteur van „Punch".

Ze werd opgevoed in de school van een Anglo-Katholiek klooster. In zijn autobiografie vertelt Chesterton, dat ze er bij vergissing heen gestuurd werd. Het verblijf in die kloosterschool heeft haar geest gevormd. Wat ze er ervoer, maakte op haar, grootgebracht in een agnostische omgeving, grote indruk.

Chesterton vertelt, hoe hij bij hun eerste ontmoeting zich er over verbaasde, dat ze niet alleen een godsdienst beleed, maar ook practisch beoefende. Het bleek een interessant aspect van haar sterke persoonlijkheid.

„Ze was", aldus Chesterton, „een merkwaardig persoontje (a queer card) voor me, toen ik haar voor het eerst ontmoette in die fantastische voorstad Bedford Park, waar de mensen over kunst spraken en over godsdienst en manies volgden en achter intellectuele leiders aanliepen. Ze had een aantrekkelijk [illegible] len noemen, maar ze hield niet van elfjes.

Maar wat boeide en het bloed in beweging bracht, was niet, dat ze de sfeer, waarin ze zich bewoog, haatte, maar het feit, dat ze er absoluut niet door beïnvloed was. Ze droeg een groene japon, die ik artistiek had genoemd, indien ze niet alle gepraat over kunst haatte. Ze heeft nooit geweten wat het betekende, onder de invloed staan van Yeats of Tolstoi of iemand anders. Ze was intelligent en koesterde een grote liefde voor de letterkunde en hield speciaal van Stevenson. Maar, indien Stevenson de kamer was komen binnenwandelen en aan zijn persoonlijke twijfels ten aanzien van de persoonlijke onsterfelijkheid uiting had gegeven, zou ze er haar spijt over hebben uitgedrukt dat hij het in dit opzicht aan het verkeerde eind had en verder totaal niet onder de indruk zijn geweest. Ze leek niet op Robespierre, afgezien dan hiervan, dat ze van netheid in kleding hield. En toch, vond ik slechts in mr .Belloc's boek over Robespierre de woorden, waarmede ik die bijzondere kwaliteiten beschrijven kon, waardoor ze volkomen afgescheiden was van de toenmalige cultuur en die haar daarvan redde. „God had hem in zijn geest een stenen tabernakel geschonken, waarin sommige grote waarheden werden bewaard, voor altijd." Dit gezegde haalde Chesterton tenslotte aan als van toepassing op zijn vrouw.

Toen G. K. zijn autobiografie schreef, was Frances' enigste verzoek, haar er uit te laten. Maar in werkelijkheid was het onmogeijlk, over haar te zwijgen, zozeer vulde ze zijn leven van het ja[illegible] 1901, toen hun zeer gelukkig huweli[illegible] leven een aanvang nam, tot zijn do[illegible] twee jaar geleden. Ze was altijd in z[illegible] gedachten.

In zijn gedichten kan men constater[illegible] hoe geen dichter sinds Browning zo v[illegible] maakt aan zijn „lady" geschreven he[illegible] of dieper besefte, wat het heilig sacr[illegible] ment des huwelijks betekende. Dit sacr[illegible] ment was het centrale punt, waarom b[illegible] der gedachten zich bewogen. Ze treurd[illegible] er beiden om, dat er geen kinderen w[illegible] ren, verlangden er altijd naar, kinder[illegible] te hebben.

In tegenstelling met zoveel kinderl[illegible] ze echtparen, die in hun verbittering [illegible] kinderen van anderen afstoten, hield[illegible] Gilbert en Frances buitengewoon v[illegible] van hun neefjes en nichtjes. Ze hadd[illegible] talrijke petekinderen en gingen zeer i[illegible] tiem met hen om.

Geen moeder, zelfs van een enigst ki[illegible] kon met zoveel toewijding en begrip ov[illegible] zijn toekomst spreken, zoals Frances [illegible] ten aanzien van haar kleine vriend[illegible] en vriendinnetjes deed. Beiden schept[illegible] er buitengewoon behagen in, voor h[illegible] kleine buren feestjes aan te richten [illegible] in de trein reisden ze het liefst in e[illegible] coupé, waarin zich kinderen bevond[illegible]

In 1906 verhuisde het echtpaar Che[illegible]terton van Battersea, waar ze in een f[illegible] gewoond hadden, naar een huisje te Be[illegible]consfield-Overroads. Hier vond Fran[illegible] [illegible]vrediging voor wat Gilbert noe[illegible] de „haar hongerig verlangen voor [illegible] vruchtdragende dingen, zoals velden [illegible] tuinen".

Het is aan geen twijfel onderhev[illegible] dat Gilbert aan de levenshouding v[illegible] zijn vrouw de theorie over de macht v[illegible] de vrouw en haar plaats in de same[illegible]leving ontleende, die hij zo welspreke[illegible] getekend heeft.

De vrouw is een koningin en als k[illegible]ningin heeft ze er geen behoefte aan, [illegible] stemmen. Dit was het standpunt v[illegible] Frances in de politiek. Ze had een afke[illegible] van publiciteit, schreef gedichten, alle[illegible] bestemd voor haar vrienden, niet vo[illegible] het publiek. Ze waardeerde het, to[illegible] Walter de la Mare ze prees, maar h[illegible] had haar zeer zeker evenveel voldoeni[illegible] gegeven, dat een buurman te Beacon[illegible]field ze mooi vond.

„Wherefore I bring theses rhymes to y[illegible]
Who brought the cross to me."

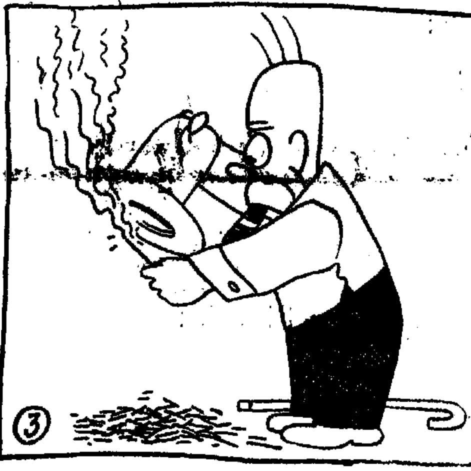
Zo luidt de opdracht aan Franc[illegible] Chesterton van de „Ballad of the Whi[illegible] Horse".

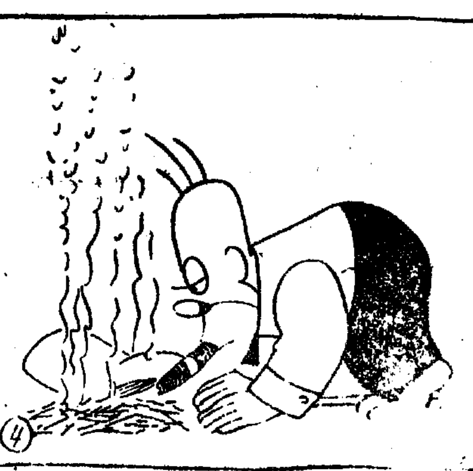
In werkelijkheid werd Chesterton [illegible] 1922 in de Kerk opgenomen, Frances [illegible] in 1926. Van dit jaar af werd de kl[illegible]ne kerk aan de Candelmas Lane hu[illegible] gezamenlijk pelgrimsoord. Frances ha[illegible] de de zusters van de Bon Secours [illegible] heen, die haar gedurende de ziekte, waa[illegible] aan ze stierf, liefderijk hebben verzorg[illegible]

Frances is naast Gilbert te rusten ge[illegible]legd in de kerk van de H. Theresa, on[illegible]der het door Eric Gill vervaardigde gra[illegible] monument.

ADAMSON STEEKT EEN SIGAAR OP.